

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om standarderstatning som følge av kansellering. Lynnedslag.

Dato

13.11.2020

Saksnummer

2020-00853

Tjenesteytere

Norwegian Air Shuttle

Klager har i det vesentlige anført

Klager og en medpassasjer skulle reise med DY1738 fra Oslo til Barcelona, med avgang kl. 20.15 den 21. juli 2019. Denne flyvningen ble imidlertid kansellert, og ny avgang ble med DY8420 med avgang kl. 01.00. De ankom Barcelona kl. 04.20, mer enn fire timer forsinket.

Klager krever standarderstatning for to personer i henhold til EU-forordning 261/2004 som følge av kanselleringen.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Flyvningen ble kansellert som følge av at flymaskinen LN-LNT ble truffet av et lynnedslag i forbindelse med flyvningen DY7079 den 20. juli 2019. Når dette skjer, er Norwegian som flyselskap pålagt å gjennomføre en teknisk inspeksjon av flyet for å kunne avgjøre om maskinen trenger vedlikehold for å kunne fortsette i sikkerhetsmessig stand.

Flymaskinen LN-LNT var dermed parkert i påvente av nødvendige utbedringer og sikkerhetstester. Som en konsekvens var det nødvendig å omposisjonere flymaskiner for å gjennomføre planlagte ruter. Flyvningen DY1738 skulle opprinnelig utføres av en flymaskin av typen Boeing 787-9, med kapasitet på 344 passasjerer. Grunnet lynnedslaget ble flyvningen kansellert og gjennomført av to flymaskiner av typen Boeing 737-800 med kapasitet på 186 passasjerer.

Klager ble dermed booket om til ny avgang, DY8422, med avgang kl. 01.00 den 22. juli 2019, noe som førte til en total forsinkelse på fire timer og 45 minutter.

Alle passasjerer mottok forpleining i henhold til forordningen.

Passasjerer kan ha krav på standarderstatning ved kanselleringer etter forordningens artikkel 5 nummer 1 litra c) jf. artikkel 7. Dette gjelder ikke dersom årsaken til kanselleringen er ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne unngås med alle rimelige tiltak, jf. artikkel 5 nummer 3.

I gjeldende sak oppstod kanselleringen som følge lynnedslag og etterfølgende pålagte inspeksjoner. Det er ingen holdepunkter i saken som tilsier at flyvningen ville blitt kansellert om ikke flymaskinen ble truffet av lynnedslag. Det var ingen tiltak Norwegian kunne iverksatt som ville forhindret at flyet ble forsinket.

Det må også tas hensyn til målet om å sikre en høy grad av beskyttelse for flypassasjerene, noe som er nedfelt i forordningen. Det følger videre av fortalen at luftfartsselskapene ikke må oppfordres til å avstå fra å iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for i stedet å prioritere opprettholdelsen og punktligheten av sine flyvninger. Dette fremheves også av EU-domstolen i saken C-315/15 (Pešková).

Norwegian fastholder derfor at kanselleringen skyldtes forhold som utgjør ekstraordinære omstendigheter i forordningens forstand.

Etter forordningen må flyselskapene også foreta alle rimelige tiltak i etterkant av en ekstraordinær omstendighet. Det var ingen rimelige tiltak som Norwegian kunne iverksatt for å forhindre denne kanselleringen. I vurderingen av hvilke tiltak som innen rimelighet kan kreves, skal det tas i betraktning hva som er teknisk og økonomisk tålelig for flyselskapet, og hvorvidt mulige tiltak er forholdsmessige i lys av situasjonen. Dette er trukket frem av EU-domstolen i saken C-315/15 (Pešková).

Det er normalt innen luftfarten å planlegge flere ruter med bruk av samme flymaskin og besetning. Det er i tillegg lagt opp til at det skal være standby-besetning ved hver base, basert på statistikk, for å sikre den regelmessige flytrafikken der det trengs. Det kan derimot ikke forventes at et flyselskap skal ha tilgjengelig kapasitet i form av fly, besetning, piloter eller ingeniører ved alle flyplasser, eller ha forberedt wetlease for alle destinasjoner for å unngå forsinkelser og kanselleringer. Dette ville medført urimelig høye driftskostnader, som igjen ville ha medført høyere billettpriser. Dette er understreket av en tysk domstol i saken X ZR 121/13.

De aktuelle tiltakene Norwegian har til rådighet i en slik situasjon er reposisjonering av egne fly og wetleasing.

Wetleasing fordrer en forutgående kontraktsinngåelse med leasingselskapet, og iverksettes som regel ved større forstyrrelser i ruteprogrammet. Det ble derfor ansett som den beste og mest hensiktsmessige løsning å omposisjonere egne flymaskiner. Dette førte til kansellering og oppsetting av nye flyvninger, noe som førte til en forsinkelse.

Norwegian har etter dette foretatt alle mulige rimelige tiltak i etterkant av en ekstraordinær omstendighet, noe som er i tråd med forordningen. Norwegian mener at kanselleringen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne unngås med alle rimelige tiltak.

På bakgrunn av dette kan ikke Norwegian imøtekomme passasjerens krav om standarderstatning.

Nemnda bemerker

Kansellering gir rett til standarderstatning med mindre flyselskapet godtgjør at innstillingen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet, jf. EU-forordning 261/2004 artikkel 5.

Norwegian har opplyst og fremlagt dokumentasjon på at flymaskinen som skulle utføre klagers flyvning ble truffet av lynnedslag i forbindelse med flyvningen DY7079 mellom Paris og Oakland dagen før. Som følge av lynnedslaget måtte maskinen inspireres. Norwegian reposisjonerte to mindre flymaskiner for å frakte passasjerene fra Oslo til Barcelona natt til 22. juli.

Nemnda mener at det foreligger ekstraordinære forhold i forordningens forstand, som ikke kunne vært unngått til tross for at alle rimelige tiltak var truffet. Klager har dermed ikke rett på standarderstatning.

Vedtak

Transportklagenemnda - fly anbefaler ikke at klager gis medhold.

Forbrukerrepresentant Kristoffer Sørli, Forbrukerrådet, hadde uventet forfall. De resterende medlemmer fant det forsvarlig å behandle saken, jf. transportklagenemndforskriften § 5-5 femte ledd.

Nemndas representanter

Helen Andenæs Sekulic (leder)

Gøran Jenssen (Widerøe)

Joachim Sponheim (SAS)

Maite de Geus-Cossard (Forbruker Europa)